

	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою НУБіП України
«23» квітня 2026 р. протокол № 11

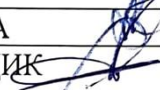

ПОЛОЖЕННЯ
про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект)
Національного університету біоресурсів
і природокористування України

СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015

Київ – 2026

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

Лист перевірки/погодження

	Посада	ПІБ, підпис	Дата
Перевірів	<i>Проректор з науково-педагогічної роботи та цифрової трансформації</i>	Олена ГЛАЗУНОВА	
Перевірів	<i>Начальник юридичного відділу</i>	Андрій БОВА	
Розробив	<i>Керівник центру організації освітньої діяльності</i>	Ярослав РУДИК	
	<i>Керівник центру забезпечення якості освіти</i>	Лариса КЛІХ	
	<i>Начальник відділу менеджменту якості</i>	Юлія СЛИВА	
	<i>Начальник начального відділу Заступник начальника навчального відділу</i>	Петро ДРОЗД Валентина ЯВОРСЬКА	

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проєкт) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

ЗМІСТ

I. ЛИСТ ОБЛІКУ ЗМІН ТА АКТУАЛІЗАЦІЇ.....	4
1. ПРИЗНАЧЕННЯ ТА СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ	5
2. ВИБІР ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ).....	6
3. ФУНКЦІЇ КЕРІВНИКА БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ) ТА ЗДОБУВАЧА.....	8
4. СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ).....	9
5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА РЕГЛАМЕНТ ВИКОРИСТАННЯ ШІ.....	13
6. ПОРЯДОК ПОДАННЯ ТА ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ	14
7. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ, РОБОТА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ТА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ	14
8. ЗАХИСТ БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ), ОПРИЛЮДНЕННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ	15
ДОДАТКИ	18

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проєкт) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

1. ПРИЗНАЧЕННЯ ТА СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проєкт) (далі – КР) у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (далі – Університет) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту Національного університету біоресурсів і природокористування України, Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті біоресурсів і природокористування України та інших нормативних актів.

Положення розроблене для унормування організації освітнього процесу в Університеті, виконання вимог чинного законодавства та забезпечення високої якості надання освітніх послуг здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (далі – здобувачі).

КР – це підсумкове самостійне дослідження здобувача аналітичного, технологічного, конструкторського, експериментального, розрахункового, бізнесового або організаційно-економічного напрямку, що містить рішення завдань узагальненого характеру та демонструє рівень набуття ним компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою (далі – ОПП).

Підготовка і захист КР є завершальним етапом підготовки та формою атестації здобувача за ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метою виконання КР є систематизація знань та розширення навичок щодо вирішення завдань відповідно до професійного спрямування.

КР може бути виконана у формі:

- теоретичного або експериментального дослідження;
- проєкту (технічного, технологічного, соціального);
- стартап-проєкту.

У КР здобувач має показати:

- її відповідність реальним умовам виробництва (стану суспільних відносин – для робіт суспільно-гуманітарних спеціальностей);
- логічність побудови та викладення матеріалу;
- лаконічність формулювань та їх зрозумілість для сприйняття;
- переконливість аргументації та доказовість висновків;
- обґрунтованість прийнятих рекомендацій виробництву (суспільним відносинам – для робіт суспільно-гуманітарних спеціальностей).

За прийняті у КР рішення і за достовірність усіх даних відповідає її автор.

КР виконується в умовах освітнього процесу під організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічного/педагогічного працівника (далі – керівник) випускової кафедри університету.

Основними етапами підготовки та виконання КР є:

- вибір керівника і теми та їх затвердження наказом ректора Університету;

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

- розробка завдання на КР та складання поетапного плану її виконання;
- опрацювання інформаційних джерел;
- проведення наукових досліджень, які пов’язані з темою КР;
- детальне вивчення об’єкту дослідження, збирання фактичного матеріалу, зокрема, під час проходження виробничої практики;
- обробка результатів досліджень та опрацювання фактичного матеріалу із застосуванням сучасних методів аналізу;
- написання першого варіанту тексту роботи, подання його на ознайомлення керівнику;
- усунення недоліків, підготовка остаточного варіанту рукопису, оформлення КР;
- отримання відгуку керівника;
- подання зброшурованого примірника завершеної КР на кафедру;
- внутрішнє рецензування КР;
- попередній захист КР на засіданні випускової кафедри;
- подання електронної версії КР для перевірки на наявність ознак академічного плагіату;
- захист КР на засіданні Екзаменаційної комісії (далі – ЕК).

Етапи підготовки КР роботи фіксуються у плані її виконання.

Результати КР підлягають обов’язковому публічному захисту на засіданні ЕК.

До захисту КР на засідання ЕК допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану – успішно склали заліки та екзамени, захистили курсові роботи (проекти), пройшли практики та захистили звіти, успішно пройшли попередній захист КР на кафедрі та її перевірку на наявність ознак академічного плагіату.

Здобувачам, які публічно успішно захистили КР і склали атестаційний екзамен (якщо це передбачено Стандартом вищої освіти України) згідно з ОПП, рішенням ЕК присуджується ступінь вищої освіти «Бакалавр» та присвоюється відповідна кваліфікація.

2. ВИБІР ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)

Тематика КР має відповідати сучасному стану науки, спеціальності та запитам виробництва. Вибір досліджень для виконання КР не обмежується окремими галузями економіки, видами діяльності, організаційно-правовими формами та формами власності підприємств, установ та організацій, на матеріали яких буде спиратися КР. Як правило, вибір здобувачем теми зумовлений виконанням окремих індивідуальних робіт з елементами попередніх наукових досліджень.

Здобувач має право запропонувати власну тему КР з обґрунтуванням її

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

актуальності та доцільності.

При виборі теми КР здобувачу слід керуватися власними навчальними та науково-дослідними інтересами, наявністю теоретичної бази та власних розробок, можливістю отримання необхідних матеріалів під час проходження виробничої практики, орієнтацією на характер майбутньої професійної діяльності.

Тематика КР на випусковій кафедрі оновлюється щороку. Оновлюючи її, випусковим кафедрам необхідно дотримуватись такої структури тем:

– 75% – теми узагальненого характеру (базові теми, що відповідають проблемам практики);

– 25% – теми інноваційного характеру.

Не дозволяється виконувати КР кільком здобувачам однієї академічної групи з однієї й тієї ж теми (за винятком комплексних кваліфікаційних робіт).

Обрана здобувачем тема КР закріплюється за ним на підставі його письмової заяви на ім'я декана факультету або директора ННІ (додаток А). Заява погоджується з керівником та завідувачем кафедри, на якій вона буде виконуватися.

Закріплення за здобувачами тем КР і керівників оформлюється наказом ректора Університету за поданням деканату відповідного факультету або дирекції ННІ упродовж перших двох місяців від початку останнього року навчання здобувачів.

Тема КР може бути уточнена за заявою здобувача на засіданні відповідної кафедри, але не пізніше, ніж за два місяці до визначеного терміну подання завершеної КР до захисту. Зміна теми КР оформлюється наказом ректора Університету за поданням деканату відповідного факультету або дирекції ННІ після узгодження з навчальним відділом Університету.

Керівниками КР можуть бути науково-педагогічні або педагогічні працівники Університету з науковим ступенем, коло наукових і фахових інтересів яких відповідає тематиці КР. Для міждисциплінарних робіт можуть додатково призначатися консультанти.

Здобувачі, які навчаються в академічних групах з викладанням ряду дисциплін англійською мовою та здобувачі-іноземці можуть виконувати КР англійською мовою з обов'язковим написанням реферату до роботи українською мовою. Керівником такої КР призначається науково-педагогічний або педагогічний працівник, який вільно володіє англійською мовою (наказом ректора допущений до такого виду діяльності або викладання дисциплін англійською мовою).

За одним керівником закріплюється регламентована кількість здобувачів (на окремих формах здобуття вищої освіти) на навчальний рік, що вказана у додатку до «Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників у НУБіП України».

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проєкт) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

3. ФУНКЦІЇ КЕРІВНИКА БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ) ТА ЗДОБУВАЧА

Керівник КР виконує такі функції:

- пропонує здобувачам теми КР відповідно до свого наукового напрямку діяльності, ОПП та потреб установ, підприємств та організацій;
- формує разом зі здобувачем завдання для виконання КР;
- надає допомогу у складанні плану підготовки КР та контролює його виконання;
- рекомендує здобувачу необхідну нормативну, навчальну, довідкову літературу та інші джерела для самостійного опрацювання;
- надає консультативну допомогу здобувачу під час виконання ним КР за нормативами, згідно з вимогами «Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників у НУБіП України»;
- залучає здобувачів до наукової роботи та допомагає у підготовці наукових публікацій за результатами досліджень і сприяє їх опублікуванню у фахових та інших виданнях, матеріалах наукових конференцій, симпозіумів, круглих столів тощо;
- рекомендує здобувачу бази проходження виробничої практики;
- несе відповідальність за випадки виявлення академічного плагіату у КР здобувача, у разі підписання ним відгуку без наявності довідки про перевірку на плагіат;
- готує об'єктивний відгук на КР перед її попереднім захистом на випусковій кафедрі;
- бере участь у засіданні кафедри під час попереднього захисту КР та у засіданні ЕК під час публічного захисту КР.

Керівник несе особисту відповідальність за повноту і якість виконання вищезазначених функцій.

Здобувач виконує такі функції:

- визначається з темою КР відповідно до своєї освітньо-професійної програми;
- разом з керівником формує завдання КР;
- складає план підготовки КР і відповідає за його вчасне виконання;
- добирає і опрацьовує нормативні документи, навчальну, наукову й довідкову літературу та інші джерела, зокрема Інтернет-ресурси;
- аналізує позиції різних авторів на проблеми, що мають безпосереднє відношення до теми КР;
- використовує набуті в процесі навчання теоретичні знання і практичні навички;
- самостійно приймає обґрунтовані рішення;
- під час проходження виробничої практики на основі теоретичних положень

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБІП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

та методики досліджень ґрунтовно і всебічно вивчає стан справ у реальних умовах з предмету досліджень та добирає фактичний матеріал;

– пише текст КР, у якому обґрунтовує вирішення проблеми на основі теорії, зібраних даних та попередніх досліджень;

– готує висновки і подає КР керівнику на перевірку;

– усуває недоліки, які виявлені у процесі попереднього захисту КР на кафедрі;

– отримує відгук керівника КР;

– використовуючи сучасні інформаційні технології, готує презентацію КР (для інженерних та технологічних спеціальностей – графічні креслення), яку демонструє під час попереднього захисту на кафедрі, а в подальшому на засіданні ЕК;

– подає КР разом з відгуком керівника завідувачу кафедри, який засвідчує своїм підписом її допуск до розгляду на засіданні ЕК;

– отримує рецензію на КР від науково-педагогічного або педагогічного працівника іншої кафедри факультету (ННІ) та готує відповіді на зауваження;

– подає електронну версію завершеної КР керівнику чи відповідальному від факультету (ННІ) за перевірку робіт на ознаки академічного плагіату не пізніше, ніж за 10 днів до захисту на засіданні ЕК;

– доповідає на засіданні ЕК відповідно до графіка, затвердженого деканатом факультету або дирекцією ННІ.

Здобувач несе персональну відповідальність за якість КР та своєчасність її виконання, а також наявність ознак академічного плагіату.

4. СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)

Після вибору та затвердження теми КР здобувач повинен чітко визначити мету роботи, послідовність написання; підібрати відповідну навчальну, методичну та наукову літературу, нормативні матеріали.

КР здобувача повинна мати таку структуру:

1. Картку КР (додаток Б).
2. Титульні аркуші (додаток В).
3. Завдання до виконання КР (додаток Г).
4. Реферат (українською та англійською мовами).
5. Зміст.
6. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за потреби).
7. Вступ (актуальність, мета, об'єкт, предмет, завдання).
8. Основна частина (2-3 розділи).
9. Охорона праці (за потреби).
10. Висновки.

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБІП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проєкт) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

11. Список використаних джерел.

12. Додатки (за потреби).

13. Декларація академічної доброчесності та використання засобів ШІ (додаток Д).

У картці КР розміщується така інформація: прізвище, ім'я, по батькові здобувача, номер та дата підписаного наказу про затвердження теми КР та рік захисту.

Титульний аркуш (додаток В) містить:

- повну назву Університету;
- повну назву факультету (ННІ);
- тему КР;
- код і назву спеціальності та освітньої програми;
- прізвище та ініціали автора;
- прізвище, ініціали керівника, його науковий ступінь і вчене звання;
- прізвище й ініціали консультантів (за необхідності);
- відомості щодо допуску завідувачем випускової кафедри роботи до захисту;
- календарний рік захисту.

Завдання до виконання КР (додаток Г) видається не пізніше, ніж за місяць після дати реєстрації наказу про затвердження тем і керівників.

Зміст містить найменування та номери перших сторінок усіх структурних елементів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, розділів, підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів подають у КР окремим списком перед вступом, якщо вжито специфічну термінологію, а також маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо оформлених згідно [Методичних рекомендації з оформлення кваліфікаційної роботи згідно Національних стандартів України / укладачі: Рябчук О. В., Сідько Л. К. - Київ : НУБІП, 2026. – 13 с.](#)

Реферат до КР повинен містити:

- відомості про обсяг та структуру, де вказано загальний обсяг роботи (кількість сторінок), кількість ілюстрацій, таблиць та додатків, кількість використаних джерел у списку літератури;
- перелік ключових слів. Це 5-15 слів або словосполучень, які найкраще характеризують тему дослідження. Вони записуються у називному відмінку через кому, великими літерами;
- текстова частина, яка обов'язково містить:
 - мета роботи;
 - об'єкт дослідження: процес або явище, що створює проблемну ситуацію;

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

- предмет дослідження: те, що міститься в межах об'єкта (конкретні властивості, аспекти, що вивчаються);
- методи дослідження: (аналіз, синтез, моделювання, експеримент тощо);
- результати та їх новизна;
- рекомендації щодо використання: де та як можна застосувати результати (на конкретному підприємстві чи в галузі).

Стиль реферату повинен бути науковим і лаконічним. Готується двома мовами (українською та англійською) обсягом 200-500 слів.

У вступі до КР:

- обґрунтовуються актуальність обраної теми і мета КР;
- визначається об'єкт і предмет досліджень;
- формуються завдання;
- вказуються методи досліджень;
- за наявності зазначається участь здобувача у науковій роботі (конкурси наукових робіт), у наукових конференціях, у роботі наукового гуртка, у виконанні науково-дослідних тем кафедр університету;
- окреслюються положення, винесені на захист.

Для обґрунтування актуальності обраної теми необхідно сформулювати мету дослідження та виділити ті завдання, що потрібно вирішити для досягнення поставленої мети.

Завдання, що будуть вирішуватися відповідно до визначеної мети, зазначаються переліком (вивчити..., описати..., встановити..., виявити... тощо).

Об'єктом для дослідження у КР може бути процес або явище, що породжує теми дослідження (наприклад, процес оцінювання персоналу, система обробки даних, екологічний стан території, процес автоматизації виробництва).

Предметом для дослідження у КР будуть конкретні особливості, властивості, методи чи механізми об'єкта дослідження.

Методи дослідження як інструмент одержання та обробки фактичного матеріалу є обов'язковими елементами вступу до КР.

Практична значущість КР свідчить, що знання та розробки, отримані здобувачем в ході її виконання, можуть бути використані на конкретному підприємстві, в установі чи організації.

Вступ повинен бути написаний розгорнуто, з аргументацією, актуальність повинна чітко відповідати меті роботи. Завдання описуються детально, а також вказуються результати апробації (участь у конференціях та публікації).

Основна частина КР складається з розділів, які, в свою чергу, можуть поділятися на підрозділи, пункти, підпункти. Кожен розділ слід починати з нової сторінки.

У розділах основної частини наводять:

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

- огляд літератури та первинних матеріалів;
- методи вирішення поставлених завдань
- теоретичні обґрунтування (положення);
- результати наукових досліджень;
- аналіз і узагальнення одержаних результатів.

У першому розділі розкриваються основні теоретичні положення, проблеми, що існують стосовно питань, які досліджуються, здійснюється огляд літератури. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20 % обсягу основної частини КР.

У другому розділі обґрунтовується вибір напрямку дослідження, обґрунтовуються методи виконання завдань, розробляється загальна методика проведення дослідження.

У останньому розділі наводяться результати досліджень із зазначенням нового, що вносить здобувач у вирішення проблеми. Оцінюється повнота вирішення поставлених задач, достовірність отриманих результатів (характеристик, параметрів), відбувається порівняння їх з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних дослідників. Обробка отриманої інформації виконується з використанням прикладного програмного забезпечення.

У процесі виконання КР після кожного розділу слід окремо представити висновки констатувального характеру за матеріалами розділу.

Питання охорони праці і безпеки життєдіяльності в інженерних спеціальностях розміщуються окремим підрозділом наприкінці останнього розділу. У ньому слід проаналізувати стан нормативної бази, що регулює питання охорони праці і безпеки життєдіяльності працівників підприємства, ергономічні вимоги до організації праці тощо.

У висновках наводяться практичні результати, що отримані в процесі проведеного дослідження, описуються розв'язані наукові проблеми та їх значення для науки і практики, наводяться висновки й рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів.

Список використаних джерел має містити навчальні та наукові праці стосовно об'єкту дослідження та інші інформаційні документи, на які обов'язково мусять бути посилання в тексті КР. До їх складу включаються назви законодавчих та інших нормативних документів, наукових статей (у т.ч. публікації здобувача) та практичних публікацій, монографій, підручників, навчальних посібників, веб-сайтів, інформацією яких користувалися під час роботи. Список використаних джерел та цитування в КР слід оформлювати згідно [Оформлення списку використаних джерел у кваліфікаційних роботах згідно ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / укладачі : Рябчук О. В., Сідько Л. К. – Київ : НУБіП України, 2026. – 6 с.](#)

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБІП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

».

До додатків за потреби включаються такі допоміжні матеріали:

- математичні доведення, формули та розрахунки;
- таблиці довідкових цифрових даних, фрагменти коду тощо;
- протоколи й акти випробувань, впровадження, розрахунки економічного ефекту;
- допоміжні ілюстрації.

Обсяг основної частини КР становить, як правило, 40–60 сторінок друкованого тексту (залежно від галузі знань). КР оформлюється в друкованому та електронному вигляді (файл у форматі PDF).

Оформлення КР, зокрема вимоги до рисунків та таблиць, регламентуються [Методичними рекомендаціями з оформлення кваліфікаційної роботи згідно Національних стандартів України / укладачі: Рябчук О. В., Сідько Л. К. - Київ : НУБІП, 2026. – 13 с.](#)

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА РЕГЛАМЕНТ ВИКОРИСТАННЯ ШІ

КР – це результат самостійного дослідження здобувача. Використання чужих ідей, текстів, графіків без посилання на авторів заборонене та є академічним плагіатом.

Використання генеративного штучного інтелекту відповідно до «Положення про політику використання штучного інтелекту у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» регламентоване у такий спосіб:

- дозволяється використання ШІ для редагування стилістики, перекладу використаних при написанні КР інформаційних джерел, генерації ідей для структури, допомоги в написанні програмного коду або створення ілюстрацій;
- забороняється повна генерація тексту розділів КР ШІ-інструментами без подальшого критичного аналізу, перевірки викладених фактів та доопрацювання;
- здобувач зобов'язаний у додатку (додаток Д) вказати, які саме інструменти ШІ та з якою метою були використані при написанні КР.

Усі КР підлягають обов'язковій технічній перевірці на наявність текстових запозичень з використанням ліцензійного програмного забезпечення Університету відповідно до «Порядку подання кваліфікаційних і дисертаційних робіт, монографій, статей та навчальних видань для перевірки системою «StrikePlagiarism» Національного університету біоресурсів і природокористування України».

Висновок про допуск до захисту КР приймається на основі експертної оцінки керівника, який аналізує, чи є виявлені збіги плагіатом, з'ясовує правомірність використання інформаційних джерел і ШІ-інструментів.

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБІП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

6. ПОРЯДОК ПОДАННЯ ТА ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ

Після завершення роботи над КР здобувач подає її керівникові для ознайомлення та підготовки відгуку на неї. Керівник надає відгук (додаток Е), у якому оцінює роботу здобувача та зазначає про відповідність КР вимогам.

Рецензування КР проводиться фахівцем відповідної галузі (як правило, співробітником іншої кафедри університету або зовнішнім експертом). Рецензія (додаток Є) має бути доступна здобувачу не пізніше, ніж за 3 дні до захисту.

Завідувач кафедри на підставі відгуку керівника, результатів перевірки на плагіат та якості виконання роботи приймає рішення про допуск до захисту (віза на титульному аркуші або наявність кваліфікованого електронного підпису на електронному рукописі КР у форматі PDF).

Рецензія подається у письмовому вигляді і має містити такі складові:

- значення теми КР для практики та її актуальність;
- аналіз відповідності змісту КР її меті та завданням;
- визначення глибини висвітлення здобувачем реального стану справ у відповідній галузі;
- висновки щодо використання у КР сучасних емпіричних і теоретичних методів дослідження;
- позитивні сторони КР та її недоліки, інші питання на розсуд рецензента;
- оцінку загальних вражень від КР (оформлення, стиль і грамотність викладання тощо);
- висновок і рекомендацію щодо допуску до захисту та свою оцінку КР за чотирибальною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”).

Рецензент має підписати рецензію із зазначенням свого ім'я та прізвища, місця роботи і посади, яку займає.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ, РОБОТА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ТА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Атестація здобувачів здійснюється ЕК, склад якої затверджується наказом ректора Університету за поданням декана факультету чи директора ННІ. Робота ЕК регламентується у відповідності до «Положення про екзаменаційні комісії у НУБІП України». До захисту КР допускаються здобувачі, які повністю виконали вимоги навчального плану та не мають фінансових заборгованостей перед Університетом.

Перед початком захисту КР деканати відповідних факультетів або дирекцій ННІ подають до ЕК такі документи:

- зведену відомість про виконання здобувачами індивідуальних навчальних планів та отримані ними оцінки;
- КР здобувача;

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проєкт) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

- відгук керівника;
- рецензію на КР;
- довідку про перевірку КР на наявність ознак академічного плагіату.

До ЕК можуть бути подані також інші матеріали, що характеризують наукову та практичну цінність виконаної КР: друковані статті та тези за темою КР, документи, що вказують на практичне застосування її результатів.

8. ЗАХИСТ БАКАЛАВРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ (ПРОЄКТІВ), ОПРИЛЮДНЕННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ

Здобувачі, які навчаються в академічних групах з викладанням ряду дисциплін англійською мовою, та здобувачі-іноземці можуть виконувати КР англійською мовою з обов'язковим написанням реферату до роботи українською мовою. До складу ЕК із захисту таких робіт повинні входити НПП, які вільно володіють англійською мовою. Здобувач, який виконав КР англійською мовою, публічно захищає її перед ЕК англійською мовою.

Перед захистом здобувач зобов'язаний ознайомитися з відгуком і рецензією, проаналізувати їх та підготувати відповіді на зауваження.

Безпосередньо на захист здобувач готує доповідь, презентацію та ілюстративний матеріал у вигляді креслень, таблиць, рисунків, які унаочнюють результати дослідження, основні висновки, узагальнення й пропозиції, що містяться у КР. Необхідну кількість та зміст ілюстративного матеріалу здобувач визначає самостійно, але погоджує його з керівником. Ілюстративний матеріал має бути забезпечений використанням технічних засобів унаочнення та ілюстрації. Рекомендується розробляти мультимедійні форми презентації результатів досліджень.

Дата захисту визначається графіком засідань ЕК, що затверджується ректором Університету і доводиться деканом факультету або директором ННІ до відома голови, членів ЕК та здобувачів за два тижні до дня початку роботи ЕК.

Захист КР може проводитися у таких форматах:

- відкритого засідання ЕК (очно або дистанційно з використанням сервісів відеозв'язку Zoom/Google Meet);
- дистанційного захисту з обов'язковим записом відеозустрічі, який зберігається на ресурсах Університету упродовж 1 календарного року.

Процедура публічного захисту КР містить:

- доповідь здобувача (до 10 хв.) з використанням мультимедійної презентації;
- відповіді на запитання членів ЕК;
- оголошення відгуку керівника та рецензії;

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

• рішення ЕК про оцінку роботи приймається на закритому засіданні відкритим або таємним голосуванням (у разі дистанційного формату – через цифрові форми голосування).

Результати захисту КР оцінюються за 100-бальною шкалою і переводяться у національні оцінки "відмінно", "добре", "задовільно" і "незадовільно" згідно з таблицею.

Розподіл балів:

- 40 балів – якість змісту, актуальність, повнота розкриття теми та використання сучасних методів дослідження;
- 20 балів – якість оформлення (відповідність ДСТУ, грамотність, оформлення списку джерел);
- 20 балів – рівень захисту (якість доповіді, презентації, чіткість відповідей на запитання);
- 20 балів – оцінка керівника (систематичність роботи, самостійність, дотримання графіку).

**Співвідношення між національними та ЄКТС оцінками
і результатами захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи (проекту)
за 100-бальною шкалою**

Оцінка національна	Результат захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи, бали
Відмінно	90 – 100
Добре	74 – 89
Задовільно	60 – 73
Незадовільно	01 – 59

Результати захисту КР оголошуються у день захисту після оформлення протоколів засідання ЕК.

Результати КР, що містять особливо важливі рішення, пропозиції, можуть бути рекомендовані ЕК до опублікування у фахових виданнях.

Здобувач, який при захисті КР отримав незадовільну оцінку, відраховується з Університету і йому видається академічна довідка. За ним залишається право бути повторно допущеним до захисту КР у разі поновленні до числа здобувачів Університету. Повторно КР виконується за наявності заяви здобувача про допуск до захисту, дозволу ректора Університету та рішення випускової кафедри про затвердження теми КР і призначення керівника.

Згідно наказу ректора паперові версії КР, що пройшли успішний захист підлягають архівуванню, а їх електронні версії передаються до навчального відділу і

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проєкт) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

наукової бібліотеки для розміщення в цифровій бібліотеці НУБіП України (DGLibrary) та забезпечення відкритого доступу до КР.

КР в електронному вигляді мають повністю співпадати з друкованими примірниками, допущеними до захисту.

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

Додаток А

Декану факультету / Директору ННІ

(прізвище, ім'я, по батькові)

здобувача _____ курсу _____ групи

спеціальності _____

освітньої програми _____

форми здобуття вищої освіти _____

ступеня вищої освіти «Бакалавр»

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

ЗАЯВА

Прошу закріпити мене для виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи (проекту) за кафедрою та призначити керівником

Тема роботи (проекту): _____

“ _____ ” _____ 20 ____ р.

Підпис _____

ПОГОДЖЕНО

“ _____ ” _____ 20 ____ р.

Декан факультету / Директор ННІ _____

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Керівник
бакалаврської кваліфікаційної
роботи (проекту)

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Примітка: ім'я та прізвище здобувача, тема бакалаврської кваліфікаційної роботи (проекту) також вказуються англійською мовою.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

СУ СМЯ НУБіП
України
7.5 – 015 – 015

*«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проєкт)
Національного університету біоресурсів і природокористування України»*

Додаток Б

**БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
(ПРОЄКТ)**

ЯКИМЕНКО ОЛЕНИ ПЕТРІВНИ

Наказ НУБіП України _____ «С». 16.09.20__

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проєкт) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

Додаток В

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет (ННІ) _____

ПОГОДЖЕНО
Декан факультету/Директор ННІ

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри _____

_____ **Ім'я та ПРІЗВИЩЕ**
(підпис)
«__» _____ 20__ р.

_____ **Ім'я та ПРІЗВИЩЕ**
(підпис)
«__» _____ 20__ р.

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЄКТ)

на тему: « _____ »

Спеціальність « _____ »

Освітньо-професійна програма « _____ »

Гарант освітньої програми
науковий ступінь та вчене звання

(підпис)

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ

**Керівник бакалаврської
кваліфікаційної роботи
(проєкту)**

науковий ступінь та вчене звання

(підпис)

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ

Виконав

(підпис)

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ

Київ – 20__

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

СУ СМЯ НУБІП
України
7.5 – 015 – 015

«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект)
Національного університету біоресурсів і природокористування України»

Додаток Г

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет (ННІ) _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

науковий ступінь та вчене звання _____ Ім'я та ПРІЗВИЩЕ
“ _____ ” _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ
ДО ВИКОНАННЯ БАКАЛАВРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)
ЗДОБУВАЧУ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальність « _____ »

Освітньо-професійна програма « _____ »

Тема бакалаврської кваліфікаційної роботи (проекту)
« _____ »

затверджена наказом від « _____ » _____ 20__ року № _____ «С»
Термін подання завершеної роботи на кафедру « _____ » _____ 20__ р.
Вихідні дані до бакалаврської кваліфікаційної роботи (проекту):

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

Перелік графічних документів (за необхідності).

Дата видачі завдання « _____ » _____ 20__ р.

Керівник бакалаврської
кваліфікаційної роботи (проекту)

_____ (підпис)

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ

Завдання взяв до виконання

_____ (підпис)

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

Додаток Д

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Факультет (ННІ) _____

Декларація про академічну доброчесність та використання ШІ

ДЕКЛАРАЦІЯ ЗДОБУВАЧА

Я, _____, здобувач(ка) НУБіП України, усвідомлюючи відповідальність за порушення академічної доброчесності, цією заявою підтверджую, що:

1. Моя бакалаврська кваліфікаційна робота (проект) на тему «_____» є результатом моєї особистої праці.

2. Усі запозичення з текстів інших авторів мають відповідні посилання згідно з чинними стандартами.

3. Щодо використання інструментів ШІ зазначаю, що (обрати необхідне):

- інструменти генеративного ШІ не використовувалися.
- інструменти ШІ (вказати назву: ChatGPT, Gemini, Claude, DeepL,

_____ інші (вказати назву)) були використані для:

- перекладу іншомовних джерел;
- стилістичного редагування та перевірки граматики;
- допомоги у написанні/відлагодженні програмного коду;
- інше: _____.

Я розумію, що надання недостовірної інформації може призвести до скасування результатів захисту та відрахування з числа здобувачів НУБіП України.

«__» _____ 20__ р.

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

Додаток Е

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Факультет (ННІ) _____

Кафедра _____

ВІДГУК на бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) здобувача

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

на тему: _____

подану на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю

_____ (код і назва)

“ _____ ” _____ 20____ р.

Керівник бакалаврської кваліфікаційної роботи (проекту):

_____ (посада, науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

	НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	СУ СМЯ НУБіП України 7.5 – 015 – 015
	<i>«Положення про бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) Національного університету біоресурсів і природокористування України»</i>	

Додаток Є

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Факультет (ННІ) _____

РЕЦЕНЗІЯ на бакалаврську кваліфікаційну роботу (проект) здобувача

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

на тему: _____

подану на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю

_____ (код і назва)

“ _____ ” _____ 20__ р.

Рецензент:

_____ (посада, науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)